

AKTIVNO STANOVNIŠTVO U REPUBLICI HRVATSKOJ U 2021. – PROSJEK GODINE

Prikazani su rezultati Ankete o radnoj snazi (ARS-a) za godišnje razdoblje od siječnja do prosinca 2021.

Od 1. siječnja 2021. na snagu je stupila nova [Uredba \(EU\) br. 2019/1700](#) Europskog parlamenta i Vijeća za društvene statistike te pripadajuća [Provedbena uredba Komisije \(EU\) br. 2019/2240](#) za područje radne snage, čime je [Uredba \(EZ\) br. 577/98](#) stavljena izvan snage.

Primjena nove pravne podloge prouzročila je promjene u istraživanju, počevši od promjena u dizajnu upitnika, primjene strogo propisanoga i usklađenog redosljeda pitanja, promjene i uklanjanja postojećih te dodavanja novih pitanja pa sve do promjena u obuhvatu i definiciji zaposlenosti i nezaposlenosti (detaljnije u poglavlju Metodološka objašnjenja).

S obzirom na navedene promjene, očekivalo se da podaci prije i nakon primjene nove pravne podloge neće biti dosljedni te da će promjene prouzročiti prekide u vremenskim serijama podataka. Nakon provedenih analiza utvrđeno je da nije došlo do prekida u vremenskim serijama te da su podaci za 2021. usporedivi s podacima za prethodna razdoblja. Kratki pregled pristupa i metodologije korištenih za navedene analize dostupan je na poveznici [Methodological summary on the breaks in time series exercise_HR](#).

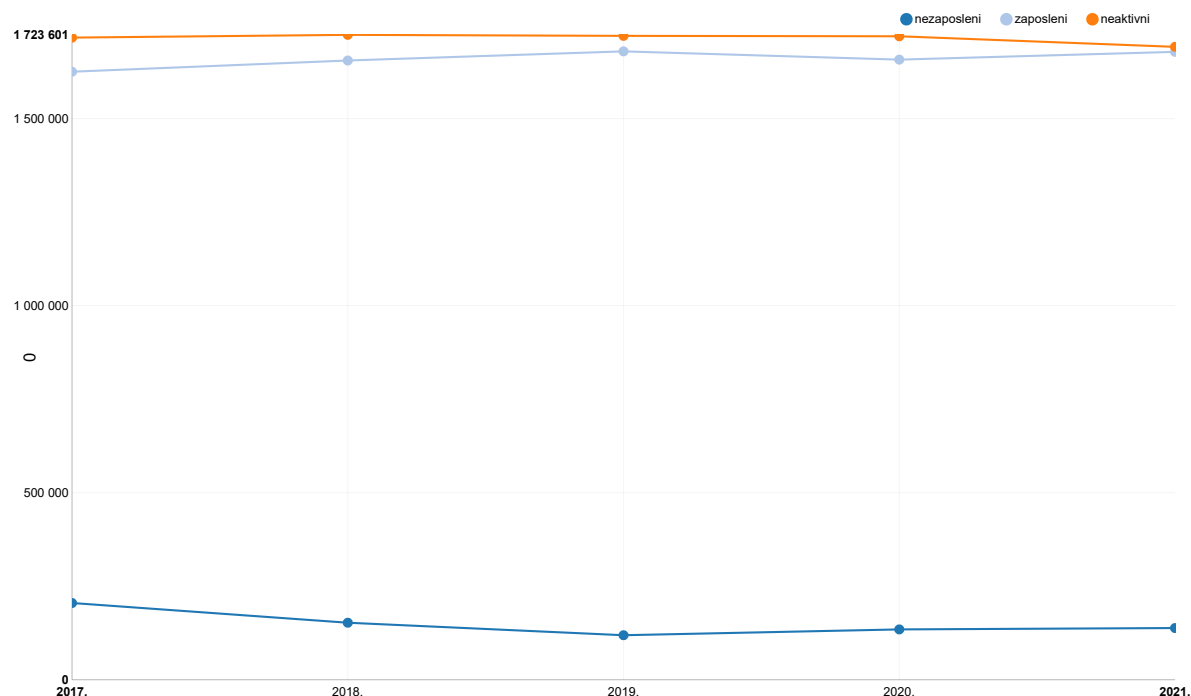
Iznimka su pokazatelji o satima rada kod kojih je utvrđeno da postoje prekidi u vremenskim serijama i koji stoga nisu usporedivi s podacima za prethodna razdoblja.

Budući da je metodologija Ankete o radnoj snazi usklađena s metodologijom koju propisuje Eurostat, rezultati za Republiku Hrvatsku redovito se objavljuju na mrežnim stranicama i u Eurostatovim publikacijama te omogućuju usporedbu sa svim zemljama članicama Europske unije.

Kontinuirana primjena metodološkog koncepta, kako su ga propisali Eurostat i Međunarodna organizacija rada, omogućila je da rezultati Ankete o radnoj snazi na godišnjoj razini jasno upućuju na trendove na tržištu rada Republike Hrvatske.

Podaci u ovom Priopćenju od 2017. do 2021. prosjeci su četiriju tromjesečnih rezultata.

G-1. KRETANJE KATEGORIJA RADNO SPOSOBNOG STANOVNIŠTVA, 2017. – 2021.

G-2. USPOREDBA BROJA NEZAPOSLENIH OSOBA PREMA PODACIMA IZ ANKETE O RADNOJ SNAZI I IZ ADMINISTRATIVNIH PODATAKA ZA 2021., u tis.

	anketno nezaposleni koji nisu registrirani u Hrvatskom zavodu za zapošljavanje 46	
nezaposlene osobe koje su registrirane u Hrvatskom zavodu za zapošljavanje 137	anketno nezaposleni koji su registrirani u Hrvatskom zavodu za zapošljavanje 92	anketno nezaposlene osobe 138
	registrirani nezaposleni koji nisu anketno nezaposleni 45	

Usporedba podataka o nezaposlenima dobivenih Anketom s podacima HZZ-a i drugih statističkih praćenja temeljenih na administrativnim izvorima pokazuje da je prosječna stopa nezaposlenosti u 2021. prema podacima administrativnih evidencija bila veća (8,0%) od stope anketne nezaposlenosti (7,6%). U tom razdoblju prosječan broj nezaposlenih prema Anketi bio je veći za 1 000 osoba od podataka HZZ-a. Budući da su se anketirane osobe izjašnjavale o prijavljenosti službi za zapošljavanje, usporedba podataka pokazuje da je, od ukupno 138 000 nezaposlenih prema Anketi, njih 92 000 ili 66,4% bilo prijavljeno službi za zapošljavanje, 33,5% anketno nezaposlenih nije bilo zainteresirano za prijavu službi za zapošljavanje, a preostalih 0,1% nije odgovorilo na pitanje o prijavljenosti. Istodobno, 45 000 ili 32,9% od ukupno 137 000 registriranih u HZZ-u nije zadovoljavalo međunarodne kriterije nezaposlenosti.

1. RADNO SPOSOBNO STANOVNIŠTVO PREMA AKTIVNOSTI I SPOLU

tis.

	2018.	2019.	2020.	2021.
Ukupno				
Radno sposobno stanovništvo (15+)	3 531	3 519	3 512	3 508
Aktivno stanovništvo	1 807	1 798	1 792	1 816
Zaposleni	1 655	1 679	1 657	1 678
Nezaposleni	152	119	135	138
Neaktivno stanovništvo (15+)	1 724	1 721	1 720	1 692
%				
Stopa aktivnosti	51,2	51,1	51,0	51,8
Stopa zaposlenosti	46,9	47,7	47,2	47,8
Stopa nezaposlenosti	8,4	6,6	7,5	7,6
Muškarci				
Radno sposobno stanovništvo (15+)	1 687	1 682	1 679	1 678
Aktivno stanovništvo	968	968	973	978
Zaposleni	894	909	901	907
Nezaposleni	74	60	72	71
Neaktivno stanovništvo (15+)	719	714	706	700
%				
Stopa aktivnosti	57,4	57,6	58,0	58,3
Stopa zaposlenosti	53,0	54,0	53,6	54,1
Stopa nezaposlenosti	7,6	6,2	7,5	7,3
Žene				
Radno sposobno stanovništvo (15+)	1 844	1 838	1 833	1 830
Aktivno stanovništvo	839	830	819	838
Zaposleni	761	771	757	771
Nezaposleni	78	59	62	67
Neaktivno stanovništvo (15+)	1 005	1 007	1 014	992
%				
Stopa aktivnosti	45,5	45,2	44,7	45,8
Stopa zaposlenosti	41,3	42,0	41,3	42,1
Stopa nezaposlenosti	9,3	7,2	7,6	8,0

2. RADNO SPOSOBNO STANOVNIŠTVO PREMA AKTIVNOSTI, DOBI I SPOLU

tis.

	2018.	2019.	2020.	2021.	2018.	2019.	2020.	2021.
Aktivno stanovništvo				Zaposleni				
Ukupno								
Ukupno	1 807	1 798	1 792	1 816	1 655	1 679	1 657	1 678
15 – 24	153	149	143	142	117	124	113	111
25 – 49	1 148	1 138	1 127	1 128	1 055	1 060	1 045	1 048
50 – 64	482	482	494	515	459	466	472	490
65 i više	(25)	(30)	(28)	(31)	(25)	(30)	(28)	(29)
55 – 64	268	273	286	304	257	263	272	291
15 – 64	1 783	1 768	1 764	1 785	1 630	1 650	1 630	1 649
20 – 64	1 753	1 742	1 740	1 762	1 610	1 631	1 618	1 634
25 – 29	198	194	190	185	172	174	165	162
15 – 29	351	343	333	327	289	298	277	273
Muškarci								
Ukupno	968	968	973	978	894	909	901	907
15 – 24	89	89	89	85	71	76	72	69
25 – 49	603	601	601	599	558	563	558	557
50 – 64	261	261	265	274	250	252	253	261
65 i više	(15)	(17)	(18)	(21)	(15)	(17)	(17)	(20)
55 – 64	154	156	160	165	147	152	154	158
15 – 64	953	951	955	957	879	891	883	887
20 – 64	936	933	942	944	867	878	876	878
25 – 29	108	102	103	101	96	95	92	89
15 – 29	197	191	191	186	168	171	164	159
Žene								
Ukupno	839	830	819	838	761	771	757	771
15 – 24	64	59	54	57	(45)	48	(41)	42
25 – 49	545	537	525	529	497	497	487	491
50 – 64	220	221	229	242	209	214	219	229
65 i više	((10))	((13))	((10))	((10))	((10))	((13))	((10))	((9))
55 – 64	114	116	125	139	109	111	119	133
15 – 64	829	818	809	828	751	758	747	762
20 – 64	817	808	798	818	743	752	743	756
25 – 29	90	92	87	84	76	79	(73)	73
15 – 29	154	152	141	141	121	126	114	115
Nezaposleni				Neaktivni				
Ukupno								
Ukupno	152	119	135	138	1 724	1 721	1 720	1 692
15 – 24	(36)	(25)	(30)	(31)	303	299	297	289
25 – 49	93	77	82	80	196	188	181	164
50 – 64	(23)	((17))	(22)	(25)	407	402	387	362
65 i više	-	.	.	.	818	831	855	877
55 – 64	((12))	((9))	((13))	((13))	331	326	313	295
15 – 64	152	119	134	136	906	890	865	815
20 – 64	143	111	122	128	716	702	680	635
25 – 29	((26))	((21))	((25))	((23))	(45)	(43)	(41)	(40)
15 – 29	62	(45)	55	54	349	342	338	329
Muškarci								
Ukupno	74	60	72	71	719	714	706	700
15 – 24	((17))	((13))	((17))	((16))	145	141	137	137
25 – 49	(45)	(37)	(44)	(42)	76	70	61	55
50 – 64	((11))	((9))	((12))	((12))	170	168	162	151
65 i više	-	.	.	.	327	335	346	356
55 – 64	((7))	((4))	((7))	((7))	135	132	127	122
15 – 64	74	59	72	70	392	379	360	344
20 – 64	69	55	66	65	296	286	266	253
25 – 29	((12))	((7))	((11))	((11))	((16))	((18))	((15))	((14))
15 – 29	(29)	((20))	(28)	(27)	161	159	152	150
Žene								
Ukupno	78	59	62	67	1 005	1 007	1 014	992
15 – 24	((19))	((12))	((14))	((15))	158	158	160	152
25 – 49	(48)	(40)	(38)	(38)	119	118	121	108

50 – 64	((11))	((7))	((10))	((13))	237	234	225	210
65 i više	-	-	.	.	491	497	509	521
55 – 64	((5))	((5))	((7))	((6))	196	194	185	172
15 – 64	78	59	62	66	514	511	505	471
20 – 64	74	56	56	62	419	416	414	382
25 – 29	((14))	((14))	((14))	((12))	(29)	((24))	((26))	((26))
15 – 29	(33)	(25)	(28)	(27)	188	183	186	179

3. MJERE AKTIVNOSTI STANOVNIŠTVA PREMA DOBI I SPOLU

%

	Stope aktivnosti				Stope zaposlenosti				Stope nezaposlenosti			
	2018.	2019.	2020.	2021.	2018.	2019.	2020.	2021.	2018.	2019.	2020.	2021.
Ukupno												
Ukupno	51,2	51,1	51,0	51,8	46,9	47,7	47,2	47,8	8,4	6,6	7,5	7,6
15 – 24	33,5	33,2	32,5	33,0	25,6	27,7	25,6	25,7	(23,7)	(16,6)	(21,1)	(21,9)
25 – 49	85,4	85,8	86,1	87,3	78,5	80,0	79,9	81,1	8,1	6,8	7,3	7,1
50 – 64	54,2	54,5	56,1	58,8	51,6	52,6	53,6	55,9	(4,7)	((3,4))	(4,4)	(4,9)
65 i više	(3,0)	(3,5)	(3,2)	(3,4)	(3,0)	(3,5)	(3,1)	(3,2)	-	.	.	.
55 – 64	44,8	45,5	47,8	50,8	42,8	44,0	45,5	48,6	((4,4))	((3,4))	((4,7))	((4,2))
15 – 64	66,3	66,5	67,1	68,7	60,6	62,1	62,0	63,4	8,6	6,7	7,6	7,6
20 – 64	71,0	71,3	71,9	73,5	65,2	66,7	66,9	68,2	8,2	6,4	7,0	7,2
25 – 29	81,4	82,0	82,1	82,2	70,9	73,3	71,3	71,9	((12,9))	((10,6))	((13,2))	((12,5))
15 – 29	50,2	50,1	49,6	49,9	41,3	43,5	41,3	41,6	17,6	(13,2)	16,6	16,6
Muškarci												
Ukupno	57,4	57,6	58,0	58,3	53,0	54,0	53,6	54,1	7,6	6,2	7,5	7,3
15 – 24	37,9	38,8	39,2	38,4	30,5	33,2	31,9	31,1	((19,6))	((14,5))	((18,7))	((18,9))
25 – 49	88,8	89,5	90,8	91,5	82,1	84,0	84,2	85,1	(7,5)	(6,2)	(7,3)	(7,0)
50 – 64	60,6	60,8	62,0	64,4	58,0	58,7	59,3	61,5	((4,4))	((3,5))	((4,4))	((4,5))
65 i više	(4,3)	(4,9)	(5,0)	(5,6)	(4,3)	(4,9)	(4,8)	(5,3)	-	.	.	.
55 – 64	53,4	54,2	55,7	57,4	51,0	52,6	53,4	55,1	((4,5))	((2,8))	((4,1))	((4,1))
15 – 64	70,9	71,5	72,6	73,6	65,4	67,0	67,2	68,2	7,8	6,3	7,5	7,3
20 – 64	75,9	76,5	78,0	78,9	70,3	72,0	72,5	73,4	7,4	5,9	7,0	6,9
25 – 29	87,2	84,7	87,3	88,0	77,9	78,9	78,0	78,1	((10,8))	((6,9))	((10,7))	((11,2))
15 – 29	55,0	54,6	55,7	55,3	46,9	48,9	47,7	47,1	(14,8)	((10,4))	(14,4)	(14,8)
Žene												
Ukupno	45,5	45,2	44,7	45,8	41,3	42,0	41,3	42,1	9,3	7,2	7,6	8,0
15 – 24	28,8	27,3	25,3	27,2	(20,4)	21,9	(19,0)	20,1	((29,4))	((19,8))	((25,0))	((26,4))
25 – 49	82,0	82,0	81,3	83,0	74,8	75,9	75,4	77,0	(8,8)	(7,5)	(7,3)	(7,2)
50 – 64	48,2	48,5	50,5	53,5	45,7	46,9	48,3	50,6	((5,2))	((3,4))	((4,4))	((5,3))
65 i više	((2,0))	((2,5))	((2,0))	((1,9))	((2,0))	((2,5))	((2,0))	((1,7))	-	-	.	.
55 – 64	36,7	37,5	40,4	44,6	35,2	35,9	38,2	42,7	((4,2))	((4,2))	((5,4))	((4,3))
15 – 64	61,7	61,6	61,6	63,7	55,9	57,1	56,9	58,6	9,5	7,3	7,7	8,0
20 – 64	66,1	66,1	65,9	68,2	60,1	61,5	61,3	63,0	9,0	6,9	7,0	7,6
25 – 29	75,4	79,2	76,8	76,2	63,8	67,5	(64,3)	65,6	((15,5))	((14,8))	((16,2))	((13,9))
15 – 29	45,1	45,4	43,2	44,2	35,5	37,8	34,7	35,8	(21,3)	(16,7)	(19,6)	(19,0)

4. STRUKTURA RADNO SPOSIBNOG STANOVNIŠTVA PREMA ŠKOLSKOJ SPREMI I SPOLU

%

	Radna snaga								Neaktivni			
	zaposleni				nezaposleni				2018.	2019.	2020.	2021.
	2018.	2019.	2020.	2021.	2018.	2019.	2020.	2021.				
Ukupno												
Ukupno	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Nezavršena osnovna škola	((0,8))	((0,7))	((0,6))	((0,4))	12,1	11,8	10,3	9,0
Osnovna škola	7,0	7,0	6,4	6,5	((9,9))	((10,3))	((8,9))	((9,4))	30,0	29,4	29,6	28,9
Strukovne škole (niža i srednja stručna sprema)	59,3	60,1	60,5	60,9	63,3	62,9	66,6	68,7	39,6	40,3	41,1	42,7
Gimnazija	(3,2)	(3,2)	(2,8)	(3,0)	((5,0))	.	.	.	6,5	6,8	6,8	6,9
Visoko obrazovanje (stručni i sveučilišni studij, magisterij znanosti, doktorat)	29,6	29,1	29,7	29,1	(20,6)	((22,8))	((20,7))	((18,2))	11,8	11,7	12,1	12,5
Žene												
Ukupno	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Nezavršena osnovna škola	((0,8))	((0,6))	15,5	14,9	13,0	11,5
Osnovna škola	7,1	7,4	6,4	6,1	((8,9))	((7,8))	((8,6))	((9,2))	32,7	32,4	32,4	31,4
Strukovne škole (niža i srednja stručna sprema)	51,9	52,2	52,7	53,5	(60,0)	(58,1)	(60,7)	(64,9)	34,0	35,0	35,2	37,5
Gimnazija	(4,0)	(3,5)	(3,7)	(3,7)	7,5	7,4	8,2	8,2
Visoko obrazovanje (stručni i sveučilišni studij, magisterij znanosti, doktorat)	36,2	36,2	36,8	36,5	((24,4))	((29,5))	((27,3))	((22,2))	10,4	10,3	11,2	11,5

5. ZAPOSLENI PREMA POLOŽAJU U ZAPOSLENJU I SPOLU

tis.

	Ukupno				Muškarci				Žene			
	2018.	2019.	2020.	2021.	2018.	2019.	2020.	2021.	2018.	2019.	2020.	2021.
Ukupno												
Zaposleni	1 655	1 679	1 657	1 678	894	909	901	907	761	771	757	771
Zaposlenici	1 455	1 472	1 452	1 458	770	772	759	757	685	700	692	701
Samozaposleni	179	187	190	194	116	128	134	139	63	60	56	54
Pomažući članovi	(21)	(20)	((16))	(26)	((8))	((9))	((7))	((11))	((13))	((11))	((9))	((15))
%												
Zaposleni	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Zaposlenici	87,9	87,7	87,6	86,9	86,1	85,0	84,3	83,4	90,0	90,8	91,5	90,9
Samozaposleni	10,8	11,1	11,5	11,5	12,9	14,0	14,9	15,3	8,3	7,7	7,4	7,1
Pomažući članovi	(1,3)	(1,2)	((0,9))	(1,6)	((0,9))	((1,0))	((0,8))	((1,2))	((1,7))	((1,5))	((1,2))	((2,0))

6. ZAPOSLENI PREMA PODRUČJIMA NKD-a 2007. I SPOLU

tis.

	Ukupno			Muškarci			Žene		
	2019.	2020.	2021.	2019.	2020.	2021.	2019.	2020.	2021.
Ukupno ¹⁾	1 679	1 657	1 678	909	901	907	771	757	771
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	104	107	114	70	73	76	(34)	(34)	(38)
Rudarstvo i vađenje
Prerađivačka industrija	299	293	297	196	195	196	103	98	102
Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	((19))	((18))	((19))	((13))	((13))	((15))	.	.	.
Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	(31)	(31)	(33)	(26)	(25)	(26)	((5))	((6))	((7))
Građevinarstvo	111	119	128	101	111	118	((10))	((8))	((10))
Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikla	231	233	235	104	105	103	127	129	132
Prijevoz i skladištenje	107	105	108	88	88	88	((19))	((17))	((19))
Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	107	95	96	(47)	(43)	(47)	61	52	50
Informacije i komunikacije	(58)	(56)	(47)	(36)	(38)	(32)	((22))	((18))	((15))
Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	(38)	(39)	(36)	((14))	((11))	((12))	((24))	((27))	(24)
Poslovanje nekretninama	.	((6))	((6))
Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	74	71	70	(32)	(31)	(31)	(42)	(40)	(39)
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	(44)	(45)	(45)	(26)	(24)	(26)	((18))	((21))	((19))
Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	118	122	120	66	65	65	(52)	57	55
Obrazovanje	129	122	117	(30)	(29)	(24)	99	93	94
Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	127	124	128	((22))	((21))	((18))	104	103	110
Umjetnost, zabava i rekreacija	(31)	(29)	(29)	((17))	((14))	((13))	((14))	((15))	((16))
Ostale uslužne djelatnosti	(36)	(32)	(39)	((12))	((7))	((9))	((24))	(25)	(30)
Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca; djelatnosti kućanstava koja proizvode različitu robu i obavljaju različite usluge za vlastite potrebe
Djelatnosti izvanteritorijalnih organizacija i tijela
Nepoznato	.	.	((6))

1) Zbog nepouzdanosti procjena podataka označenih s ((.)) zbroj podataka nižih razina ne daje ukupno.

7. STRUKTURA ZAPOSLENIH PREMA PODRUČJIMA NKD-a 2007. I SPOLU

%

	Ukupno			Muškarci			Žene		
	2019.	2020.	2021.	2019.	2020.	2021.	2019.	2020.	2021.
Ukupno ¹⁾	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	6,2	6,4	6,8	7,7	8,1	8,3	(4,4)	(4,5)	(4,9)
Rudarstvo i vađenje
Prerađivačka industrija	17,8	17,7	17,7	21,6	21,6	21,6	13,4	13,0	13,2
Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	((1,1))	((1,1))	((1,1))	((1,5))	((1,5))	((1,7))	.	.	.
Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	(1,8)	(1,9)	(2,0)	(2,9)	(2,8)	(2,8)	((0,6))	((0,8))	((1,0))
Građevinarstvo	6,6	7,2	7,6	11,1	12,3	13,0	((1,3))	((1,1))	((1,3))
Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikla	13,8	14,1	14,0	11,5	11,6	11,3	16,5	17,0	17,1
Prijevoz i skladištenje	6,4	6,3	6,4	9,7	9,8	9,8	((2,4))	((2,2))	((2,5))
Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	6,4	5,7	5,8	(5,1)	(4,8)	(5,2)	7,9	6,8	6,4
Informacije i komunikacije	(3,5)	(3,4)	(2,8)	(4,0)	(4,2)	(3,5)	((2,9))	((2,4))	((1,9))
Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	(2,3)	(2,3)	(2,1)	((1,6))	((1,2))	((1,4))	((3,1))	((3,6))	(3,1)
Poslovanje nekretninama	.	((0,3))	((0,3))
Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	4,4	4,3	4,2	(3,5)	(3,5)	(3,4)	(5,4)	(5,3)	(5,1)
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	(2,6)	(2,7)	(2,7)	(2,9)	(2,6)	(2,9)	((2,3))	((2,8))	((2,4))
Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	7,1	7,4	7,1	7,3	7,2	7,1	(6,8)	7,5	7,1
Obrazovanje	7,7	7,4	7,0	(3,3)	(3,2)	(2,6)	12,9	12,3	12,1
Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	7,5	7,5	7,6	((2,5))	((2,3))	((2,0))	13,5	13,6	14,3
Umjetnost, zabava i rekreacija	(1,8)	(1,7)	(1,8)	((1,8))	((1,5))	((1,4))	((1,8))	((2,0))	((2,1))
Ostale uslužne djelatnosti	(2,1)	(1,9)	(2,3)	((1,3))	((0,8))	((1,0))	((3,2))	(3,3)	(3,9)
Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca; djelatnosti kućanstava koja proizvode različitu robu i obavljaju različite usluge za vlastite potrebe
Djelatnosti izvanteritorijalnih organizacija i tijela
Nepoznato	.	.	((0,3))

1) Zbog nepouzdanosti procjena podataka označenih s ((.)) zbroj podataka nižih razina ne daje ukupno.

8. ZAPOSLENI PREMA GLAVNIM RODOVIMA ZANIMANJA NKZ-a 2010. I SPOLU

tis.

	Ukupno			Muškarci			Žene		
	2019.	2020.	2021.	2019.	2020.	2021.	2019.	2020.	2021.
Ukupno ¹⁾	1 679	1 657	1 678	909	901	907	771	757	771
Zakonodavci/zakonodavke, dužnosnici/dužnosnice i direktori/direktorice	83	84	78	61	60	55	(22)	((24))	(22)
Znanstvenici/znanstvenice, inženjeri/inženjerke i stručnjaci/stručnjakinje	303	307	291	112	115	108	190	192	183
Tehničari/tehničarke i stručni suradnici/stručne suradnice	238	239	241	134	135	129	103	104	112
Administrativni službenici/administrativne službenice	166	160	163	59	(57)	57	108	103	106
Uslužna i trgovačka zanimanja	299	275	300	107	91	104	192	184	196
Poljoprivrednici/poljoprivrednice, šumari/šumarke i ribari/ribarke, lovci/lovkinje	68	71	75	43	47	54	(25)	(24)	(22)
Zanimanja u obrtu i pojedinačnoj proizvodnji	194	203	209	180	187	191	((14))	((16))	((18))
Rukovatelji/rukovateljice postrojenjima i strojevima, industrijski proizvođači/industrijske proizvođačice i sastavljači/sastavljačice strojeva	164	171	173	120	130	133	(44)	(41)	41
Jednostavna zanimanja	146	128	131	75	63	65	70	65	66
Vojna zanimanja	((13))	((14))	((11))	((12))	((13))	((9))	.	.	.
Nepoznato
	%								
Ukupno ¹⁾	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Zakonodavci/zakonodavke, dužnosnici/dužnosnice i direktori/direktorice	5,0	5,1	4,6	6,7	6,7	6,1	(2,9)	((3,1))	(2,9)
Znanstvenici/znanstvenice, inženjeri/inženjerke i stručnjaci/stručnjakinje	18,0	18,5	17,4	12,3	12,7	11,9	24,7	25,4	23,8
Tehničari/tehničarke i stručni suradnici/stručne suradnice	14,2	14,4	14,4	14,8	15,0	14,2	13,4	13,7	14,6
Administrativni službenici/administrativne službenice	9,9	9,7	9,7	6,5	(6,3)	6,3	13,9	13,7	13,8
Uslužna i trgovačka zanimanja	17,8	16,6	17,9	11,8	10,1	11,4	24,9	24,3	25,5
Poljoprivrednici/poljoprivrednice, šumari/šumarke i ribari/ribarke, lovci/lovkinje	4,1	4,3	4,5	4,8	5,3	5,9	(3,2)	(3,2)	(2,8)
Zanimanja u obrtu i pojedinačnoj proizvodnji	11,6	12,3	12,5	19,8	20,8	21,0	((1,8))	((2,2))	((2,4))
Rukovatelji/rukovateljice postrojenjima i strojevima, industrijski proizvođači/industrijske proizvođačice i sastavljači/sastavljačice strojeva	9,8	10,3	10,3	13,2	14,5	14,6	(5,8)	(5,4)	5,3
Jednostavna zanimanja	8,7	7,7	7,8	8,3	7,0	7,2	9,1	8,6	8,6
Vojna zanimanja	((0,8))	((0,9))	((0,6))	((1,4))	((1,5))	((1,0))	.	.	.
Nepoznato

1) Zbog nepouzdanosti procjena podataka označenih s ((,)) zbroj podataka nižih razina ne daje ukupno.

9. PROSJEČNI SATI RADA ZAPOSLENIH OSOBA NA GLAVNOM POSLU U REFERENTNOM TJEDNU PREMA PODRUČJIMA DJELATNOSTI NKD-a 2007. I SPOLU

	2018.	2019.	2020.	2021. ¹⁾
Ukupno				
Ukupno	38,5	38,4	38,0	37,9
Poljoprivredne djelatnosti	37,2	37,7	38,3	37,1
Nepoljoprivredne djelatnosti	38,9	38,6	38,0	38,3
Uslužne djelatnosti	38,5	38,3	38,0	37,8
Muškarci				
Ukupno	39,1	39,0	38,5	38,5
Poljoprivredne djelatnosti	39,1	39,4	39,7	38,6
Nepoljoprivredne djelatnosti	39,2	38,9	38,3	38,6
Uslužne djelatnosti	39,1	39,1	38,5	38,4
Žene				
Ukupno	37,7	37,6	37,4	37,3
Poljoprivredne djelatnosti	34,0	34,4	35,2	33,9
Nepoljoprivredne djelatnosti	37,7	37,7	37,4	37,6
Uslužne djelatnosti	38,0	37,7	37,5	37,4

1) Od 2021. na snazi je nova obvezujuća Uredba (EU) br. 2019/1700 i pripadajuća Provedbena uredba Komisije (EU) br. 2019/2240 za područje radne snage, čija je primjena prouzročila promjene u metodologiji i prekide u vremenskim serijama podataka o satima rada. Zbog toga podaci za 2021. nisu usporedivi s podacima za prethodna razdoblja.

10. NEZAPOSLENI PREMA TRAJANJU TRAŽENJA POSLA

	Ukupno, tis.				Ukupno, %			
	2018.	2019.	2020.	2021.	2018.	2019.	2020.	2021.
Ukupno ¹⁾	152	119	135	138	100,0	100,0	100,0	100,0
Manje od 1 mjeseca	((7))	((8))	((7))	((7))	((4,6))	((6,4))	((4,9))	((5,1))
1 - 5 mjeseci	52	(45)	56	49	34,0	(37,6)	41,5	35,8
6 - 11 mjeseci	(25)	((19))	(32)	(25)	(16,7)	((15,9))	(23,7)	(18,1)
12 - 23 mjeseci	(27)	((19))	((16))	(27)	(17,7)	((15,9))	((12,2))	(19,5)
24 i više mjeseci	(32)	((17))	((17))	((22))	(20,7)	((13,9))	((12,6))	((15,7))

1) Zbog neodgovora anketiranih osoba zbroj podataka nižih razina ne daje ukupno.

11. REGISTRIRANI NEZAPOSLENI KOJI PREMA ANKETI NISU NEZAPOSLENI

	Ukupno, tis.				Ukupno, %			
	2018.	2019.	2020.	2021.	2018.	2019.	2020.	2021.
Ukupno								
Nezaposleni prema Anketi ¹⁾	152	119	135	138	100,0	100,0	100,0	100,0
Registrirani u HZZ-u	109	85	103	92	71,8	71,8	76,5	66,4
Neregistrirani u HZZ-u	(42)	(34)	(31)	(46)	(27,8)	(28,2)	(23,3)	(33,5)
Registrirani nezaposleni	154	129	151	137	100,0	100,0	100,0	100,0
koji prema Anketi nisu nezaposleni	44	43	48	45	28,7	33,6	31,7	32,9
Muškarci								
Nezaposleni prema Anketi ¹⁾	74	60	72	71	100,0	100,0	100,0	100,0
Registrirani u HZZ-u	50	(38)	(51)	(44)	67,3	(64,0)	(70,5)	(62,5)
Neregistrirani u HZZ-u	(24)	((21))	((21))	(26)	(32,5)	((36,0))	((29,1))	(37,2)
Registrirani nezaposleni	66	57	67	61	100,0	100,0	100,0	100,0
koji prema Anketi nisu nezaposleni	17	19	16	17	25,0	33,2	24,0	27,2
Žene								
Nezaposleni prema Anketi ¹⁾	78	59	62	67	100,0	100,0	100,0	100,0
Registrirani u HZZ-u	60	(47)	(52)	(47)	76,0	(79,6)	(83,5)	(70,5)
Neregistrirani u HZZ-u	((18))	((12))	((10))	((20))	((23,4))	((20,4))	((16,5))	((29,5))
Registrirani nezaposleni	87	72	84	76	100,0	100,0	100,0	100,0
koji prema Anketi nisu nezaposleni	28	24	32	28	31,6	33,8	38,0	37,5

1) Zbog neodgovora anketiranih osoba zbroj podataka nižih razina ne daje ukupno.

12. USPOREDBA ANKETNIH I ADMINISTRATIVNIH PODATAKA O NEZAPOSLENOSTI PREMA SPOLU

	Ukupno				Muškarci				Žene			
	2018.	2019.	2020.	2021.	2018.	2019.	2020.	2021.	2018.	2019.	2020.	2021.
Nezaposlene osobe registrirane u HZZ-u, tis.	154	129	151	137	66	57	67	61	87	72	84	76
Nezaposleni prema Anketi, tis.	152	119	135	138	74	60	72	71	78	59	62	67
Stopa anketne nezaposlenosti, %	8,4	6,6	7,5	7,6	7,6	6,2	7,5	7,3	9,3	7,2	7,6	8,0
Stopa registrirane nezaposlenosti ¹⁾ , %	9,2	7,6	8,9	8,0	7,6	6,5	7,6	6,8	10,9	8,9	10,4	9,3

1) Stope su izračunane iz konačnih revidiranih administrativnih podataka.

METODOLOŠKA OBJAŠNENJA

Izvor podataka

Podaci prikazani u ovom Priopćenju izračunani su iz podataka prikupljenih istraživanjem Anketa o radnoj snazi (ARS).

Anketa o radnoj snazi najopsežnije je službeno istraživanje o obilježjima tržišta rada u Republici Hrvatskoj i provodi se na uzorku slučajno odabranih privatnih kućanstava.

Anketom o radnoj snazi prikupljaju se podaci o socioekonomskim i demografskim obilježjima kućanstava s naglaskom na status u aktivnosti prema standardima metodologije Međunarodne organizacije rada (zaposlene osobe, nezaposlene osobe i osobe izvan radne snage), obilježja djelatnosti i zanimanja na sadašnjemu, dodatnome i prethodnom poslu, sate rada i radno vrijeme, obilježja nezaposlenosti te obrazovna obilježja.

Usklađena je s EU-ovim uredbama i Eurostatovom metodologijom propisanima za istraživanje EU-LFS (EU-Labour Force Survey). Istraživanje je obvezujuće na razini EU-a i referentni je izvor podataka kojim se omogućuje praćenje i usporedivost statistike o obilježjima tržišta rada na međunarodnoj razini.

Povijesni pregled

Istraživanje Anketa o radnoj snazi uvedeno je u statistički sustav Republike Hrvatske u studenome 1996. kao godišnje istraživanje. Na isti je način provedeno u lipnju 1997. Od 1998. do 2006. provodilo se anketiranjem kućanstava iz uzorka svakog mjeseca, a rezultati su se objavljivali u polugodišnjoj dinamici.

Od 2007. Anketa o radnoj snazi provodi se kontinuirano svakog tjedna, odnosno kućanstva se anketiraju neprekidno cijele godine. To znači da je svaki tjedan referentni i anketni, odnosno provedbeni. Državni zavod za statistiku obrađuje i objavljuje rezultate u tromjesečnoj dinamici.

Od početka 2016. prikupljanje podataka s pomoću tiskanog obrasca zamijenile su nove metode anketiranja s pomoću prijenosnog računala i telefona.

Od početka 2021. na snagu je stupila nova Uredba (EU) br. 2019/1700, čijom je primjenom izvan snage stavljena Uredba (EZ) br. 577/98, koja je bila dotadašnja temeljna pravna podloga za provedbu istraživanja.

Prikupljanje podataka

Anketa o radnoj snazi jest panelno (ponavljajuće) istraživanje koje se provodi svakog tjedna. Svako kućanstvo izabrano u uzorak anketira se četiri puta u tijeku godinu i pol dana prema rotacijskoj shemi 2- (2) -2. Drugim riječima, kućanstva se anketiraju u dva uzastopna tromjesečja, izostavljaju iz uzorka iduća dva tromjesečja te ponovno anketiraju u još dva uzastopna tromjesečja. Tako se omogućuje vremensko praćenje tijekom osoba na tržištu rada, i to u tromjesečnoj i godišnjoj dinamici. Svako kućanstvo izabrano u uzorak zaprima najavno pismo Državnog zavoda za statistiku.

Anketiranje se provodi primjenom metoda prikupljanja podataka CAPI i CATI.

Metoda CAPI (računalno potpomognuto anketiranje) jest anketiranje s pomoću prijenosnih računala "licem u lice". Tako se anketiraju sva kućanstva iz uzorka koja su izabrana prvi put te ona kućanstva koja ne posjeduju telefon/mobitel ili ne žele, iz bilo kojeg razloga, biti anketirana telefonom.

Metoda CATI (računalno potpomognuto telefonsko anketiranje) jest anketiranje telefonom iz Centra za telefonsko anketiranje. Tako se anketiraju sva kućanstva koja su se u prvom anketiranju izjasnila da žele biti anketirana telefonom.

U skladu s tim anketari obilaze kućanstva svakog tjedna i na izabranim adresama obavljaju anketni intervju, koji traje prosječno dvadesetak minuta. Na temelju Zakona o službenoj statistici (NN, br. 25/20.), zajamčena je tajnost svih podataka koje ispitanici daju o sebi i o članovima svoga kućanstva. Prikupljeni podaci upotrebljavaju se isključivo za statističke svrhe.

Zbog pandemije bolesti COVID-19, od 2020., provedba Ankete o radnoj snazi suočava se s teškoćama u prikupljanju i obradi podataka.

Od drugog tromjesečja 2020. prikupljanje podataka prilagođeno je novonastalim okolnostima te je anketiranje s pomoću prijenosnih računala "licem u lice" djelomično zamijenjeno telefonskim anketiranjem.

U najavnim pismima poslanima na izabrane adrese, u slučaju kada telefonski broj nije dostupan u telefonskom imeniku, kućanstva se zamolilo da daju svoj telefonski broj radi uspostave kontakta i provedbe Ankete o radnoj snazi.

Temeljna načela i definicije

Istraživanje Anketa o radnoj snazi mjeri ekonomsku aktivnost stanovništva u kratkom razdoblju promatranja od tjedan dana.

Referentno razdoblje jest svaki tjedan u cijeloj godini.

Ciljna populacija jesu sve osobe koje borave u privatnim kućanstvima i čine uobičajeno stanovništvo Republike Hrvatske.

Kućanstvo je mala ekonomska zajednica koja nije uvijek, iako najčešće to jest, zajednica srodnika. Razlikuje se jednočlano od višečlanog kućanstva, u kojemu dvije ili više osoba zajedno borave u stambenoj jedinici ili dijelu stambene jedinice i zajedno se opskrbljuju hranom i osnovnim potrepštinama za život ili zajedno pridonose dohotku kućanstva i/ili međusobno dijele sve ili veći dio troškova kućanstva.

Radno sposobno stanovništvo čine osobe s navršениh 15 i više godina.

Zaposleni su osobe u dobi od 15 do 89 godina koje su u referentnom tjednu:

- radile **barem jedan sat** za plaću ili naknadu u novcu ili naturi, uključujući neplaćene pomažuće članove obitelji
- bile **privremeno odsutne** s posla ili iz vlastitog poslovanja zbog godišnjeg odmora, preraspodjele radnog vremena, bolovanja, rođiljnoga ili oćinskog dopusta ili osposobljavanja (školovanja) koje je vezano za posao koji inače obavljaju.

U skladu s tim, i umirovljenik, kućanica, student ili osoba koja formalno nije zaposlena mogu se svrstati u zaposlene osobe.

Zaposlenima se smatraju i:

- osobe na **roditeljskom dopustu** kada primaju i/ili imaju pravo na dohodak ili roditeljsku naknadu povezanu s poslom ili ako njihov roditeljski dopust traje tri mjeseca ili kraće
- sezonski radnici u izvansezonskom razdoblju** u slučaju da redovito nastavljaju obavljati zadatke povezane s poslom, u što nije uključeno ispunjavanje zakonskih, poreznih ili administrativnih obveza
- osobe **privremeno odsutne** s posla zbog nekoga drugog razloga, kada je ukupno očekivano trajanje odsutnosti tri mjeseca ili kraće
- poljoprivrednici** koji proizvode poljoprivredna dobra većinom namijenjena prodaji ili razmjeni.

Zaposlene osobe prema položaju u zaposlenju klasificiraju se na zaposlenike, samozaposlene osobe i neplaćene pomažuće članove obitelji.

Zaposlenici su osobe koje rade za poslodavca u državnome ili privatnom sektoru i za svoj rad primaju naknadu u novcu ili naturi.

Samozaposleni su poslodavci koji upravljaju poslovnim subjektom i zapošljavaju jednoga ili više zaposlenika te osobe koje rade za vlastiti račun i ne zapošljavaju zaposlenike.

Neplaćeni pomažući članovi obitelji jesu osobe koje nisu zaposlenici ili samozaposleni, a rade u poslovnom subjektu koji je u vlasništvu člana obitelji i za svoj rad ne primaju naknadu. To mogu biti i rođaci koji ne stanuju u istom kućanstvu u kojemu stanuje vlasnik obiteljskog poduzeća.

Nezaposleni su osobe u dobi od 15 do 74 godine koje zadovoljavaju sljedeća tri kriterija:

- u referentnom tjednu nisu bile zaposlene
- bile bi raspoložive za zaposlenje ili samozaposlenje u iduća dva tjedna od kraja referentnog tjedna
- u protekla su četiri tjedna aktivno tražile zaposlenje ili samozaposlenje ili su pronašle posao na kojem će početi raditi u iduća tri mjeseca od kraja referentnog tjedna.

Aktivno stanovništvo (radnu snagu) čine zaposlene i nezaposlene osobe.

Neaktivno stanovništvo (osobe izvan radne snage) jesu osobe koje pripadaju jednoj od sljedećih kategorija:

- osobe mlađe od 15 godina
- osobe u dobi od 15 do 89 godina koje u referentnom tjednu nisu bile ni zaposlene ni nezaposlene
- osobe starije od 89 godina.

Stopa aktivnosti jest postotni udio aktivnog stanovništva (radne snage) u radno sposobnom stanovništvu.

Stopa zaposlenosti jest postotni udio zaposlenih u radno sposobnom stanovništvu.

Stopa nezaposlenosti jest postotni udio nezaposlenih u aktivnom stanovništvu (radnoj snazi).

U pojedinim tablicama može se dogoditi da ukupni zbroj ne odgovara zbroju pojedinaćnih stavki zbog zaokruživanja na tisuće.

Promjene u Anketi o radnoj snazi od 2021.

Definicija zaposlenosti

Do 2020. zaposlene osobe činile su osobe s navršениh 15 godina i više, a od 2021. nadalje čine ih osobe u dobi od **15 do 89** godina.

Osobe privremeno odsutne s posla koje će se vratiti na posao nakon isteka razloga odsutnosti od 2021. klasificiraju se kao zaposlene samo ako je ukupno očekivano trajanje njihove odsutnosti tri mjeseca ili kraće odnosno ako u tijeku odsutnosti nastavljaju primati plaću ili naknadu za svoj rad. Do 2020. sve osobe privremeno odsutne s posla koje će se vratiti na posao nakon isteka razloga odsutnosti (bez obzira na razlog odsutnosti) klasificirane su kao zaposlene osobe.

Osobe na roditeljskom dopustu od 2021. klasificiraju se kao zaposlene samo ako primaju i/ili imaju pravo na roditeljsku naknadu povezanu s poslom odnosno ako njihov roditeljski dopust traje tri mjeseca ili kraće. Do 2020. sve osobe na roditeljskom dopustu klasificirane su kao zaposlene osobe.

Sezonski radnici koji nisu radili u referentnom tjednu (**izvansezonsko razdoblje**) od 2021. klasificiraju se kao zaposlene osobe ako nastavljaju redovito obavljati zadatke povezane sa sezonskim poslom, u što nije uključeno ispunjavanje zakonskih, poreznih ili administrativnih obveza. Do 2020. sezonski radnici klasificirani su kao zaposlene osobe ako su imali ugovor/dogovor s poslodavcem o povratku na isti posao s početkom nove sezone i/ili ako su u izvansezonskom razdoblju nastavili primati barem 50% ili više od plaće ili naknade.

Osobe koje proizvode poljoprivredne proizvode čija je proizvodnja većinom namijenjena potrošnji u vlastitom kućanstvu do 2020. su bile klasificirane kao zaposlene osobe, a od 2021. isključuju se iz zaposlenosti. Samo ako je njihova poljoprivredna proizvodnja većinom namijenjena prodaji ili razmjeni, takve osobe klasificiraju se kao zaposlene.

Neplaćeni pomažući članovi obitelji koji obavljaju poslove za članove obitelji, od 2021. klasificiraju se kao zaposlene osobe čak i ako ne stanuju u istom kućanstvu s rođacima koji su vlasnici obrta/poduzeća/poljoprivrednoga gospodarstva, a do 2020. klasificirali su se kao zaposlene osobe samo ako su živjeli s njima u istom kućanstvu.

Definicija nezaposlenosti

Do 2020. nezaposlene osobe činile su osobe s navršenih 15 godina i više, a od 2021. nadalje čine ih osobe u dobi od **15 do 74** godine. Promjene u definiciji nezaposlenosti i neaktivnosti proizlaze iz opisanih promjena u definiciji zaposlenosti.

Dizajn upitnika

Radi poboljšanja usporedivosti podataka među zemljama u upitniku je primjenjen jedinstveni, strogo propisan i usklađen redoslijed pitanja za definiranje ključnih kategorija istraživanja (zaposlene, nezaposlene i osobe izvan radne snage).

Nadalje, uvedena su nova pitanja (npr. pitanja koja se odnose na migracije, ekonomsku i organizacijsku ovisnost samozaposlenih osoba i sl.). Uklonjena su pojedina dosadašnja pitanja, npr. pitanja u vezi sa situacijom ispitanika godinu dana prije anketiranja i određena pitanja koje se odnose na obilježja neformalnog obrazovanja. Određena pitanja i odgovori ponuđeni ispitanicima izmijenjeni su radi standardiziranja pitanja u Anketi o radnoj snazi s pitanjima u ostalim istraživanjima iz područja društvenih statistika.

Nadalje, pojedini blokovi pitanja znatnije su preinačeni, kao što je blok pitanja o satima rada (uz uobičajene i stvarno odrađene sate rada u referentnom tjednu, od 2021. prate se i ugovoreni sati rada, i sl.). Također, promijenjen je dosadašnji položaj određenih blokova pitanja u upitniku.

Anketni i administrativni izvori

Državni zavod za statistiku uz anketne podatke o zaposlenosti i nezaposlenosti objavljuje i podatke o zaposlenosti i nezaposlenosti prema administrativnim izvorima u Republici Hrvatskoj (uključujući registriranu stopu nezaposlenosti).

U nastavku teksta iznose se metodološka obilježja zbog kojih se međusobno razlikuju podaci o zaposlenosti.

Izvor i obuhvat: do 2016. podaci prema administrativnim izvorima temeljili su se na statističkim istraživanjima, mjesečnome i godišnjem istraživanju (obrasci RAD-1 i RAD-1G) kojima su bili obuhvaćeni zaposleni u pravnim osobama svih oblika vlasništva, tijelima državne vlasti i tijelima jedinica lokalne i područne samouprave na području Republike Hrvatske. Mjesečno istraživanje obuhvaćalo je 70% zaposlenih iz svakog odjeljka NKD-a 2007. Od 2016. podaci o zaposlenima u pravnim osobama dobivaju se obradom podataka iz Izvješća o primicima, porezu na dohodak i prirezu te doprinosima za obvezna osiguranja (obrazac JOPPD), koje se primjenjuje od 1. siječnja 2014. i nisu usporedivi s dosad objavljenim mjesečnim podacima. Podaci o zaposlenima u obrtu i slobodnim zanimanjima te zaposlenim osiguranicima poljoprivrednicima preuzimaju se iz evidencije aktivnih osiguranih Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje. Rezultati Ankete o radnoj snazi procjenjuju se na temelju reprezentativnoga statističkog uzorka privatnih kućanstava u Republici Hrvatskoj.

Referentno razdoblje: administrativni podaci o zaposlenim osobama odnose se na posljednji dan prethodnog mjeseca, dok se u Anketi o radnoj snazi prikupljaju podaci za referentni tjedan.

Razdoblje promatranja: administrativni podaci obrađuju se i objavljuju u mjesečnoj dinamici, dok se rezultati Ankete o radnoj snazi odnose na tromjesečno razdoblje.

Definicije zaposlene osobe: administrativni izvori primjenjuju formalnu definiciju zaposlenosti (zasnivanje radnog odnosa s poslodavcem, na određeno ili neodređeno vrijeme, neovisno o duljini radnog vremena i vlasništvu pravne osobe), dok su u Anketi o radnoj snazi kao zaposlene iskazane sve osobe koje su u referentnom tjednu barem jedan sat obavljale bilo kakav posao za novac ili plaćanje u naturi te osobe koje su u referentnom tjednu bile trenutačno odsutne s posla, a vratit će se na rad kod istog poslodavca ili na istu aktivnost nakon prestanka razloga za odsutnost.

Objavljivanje podataka: administrativni podaci o zaposlenim osobama objavljuju se u mjesečnoj dinamici u Priopćenju "Zaposleni po djelatnostima" te u Statistici u nizu na mrežnim stranicama Državnog zavoda za statistiku.

U Priopćenju "Aktivno stanovništvo u Republici Hrvatskoj" objavljuju se anketni podaci o zaposlenim osobama u tromjesečnoj dinamici. Rezultati godišnjeg istraživanja RAD-1G objavljuju se i na nižim teritorijalnim razinama, dok su podaci Ankete o radnoj snazi raspoloživi prema razinama klasifikacije HR_NUTS 2021. – HR NUTS 2.

Državni zavod za statistiku objavljuje podatke o nezaposlenim osobama iz administrativnih izvora i anketne podatke. Ti podaci razlikuju se zbog metodoloških obilježja koja se iznose u nastavku teksta.

Izvor i obuhvat: podaci o registriranoj nezaposlenosti dobiveni su iz Registra nezaposlenih osoba, koji vodi Hrvatski zavod za zapošljavanje, dok se anketni podaci prikupljaju anketnim intervjuom u privatnim kućanstvima. Registar sadržava podatke o svim nezaposlenim osobama u Republici Hrvatskoj, dok se rezultati Ankete o radnoj snazi procjenjuju na temelju reprezentativnoga statističkog uzorka.

Referentno razdoblje: podaci iz Registra odnose se na posljednji dan svakog mjeseca, dok se u Anketi o radnoj snazi prikupljaju podaci za referentni tjedan.

Razdoblje promatranja: podaci iz Registra preuzimaju se u mjesečnoj dinamici, dok se rezultati Ankete o radnoj snazi obrađuju i objavljuju za tromjesečno razdoblje.

Definicije nezaposlene osobe: registrirane nezaposlene osobe jesu osobe u dobi od 15 do 65 godina sposobne ili djelomično sposobne za rad, koje nisu u radnom odnosu, aktivno traže posao i raspoložive su za rad te zadovoljavaju kriterije iz odredbi Zakona o tržištu rada, a evidentirane su u Hrvatskom zavodu za zapošljavanje. U Anketi o radnoj snazi nezaposlene osobe jesu osobe koje prema međunarodnoj definiciji u referentnom tjednu nisu obavljale posao za plaćanje u novcu ili u naturi, aktivno su tražile posao u razdoblju od četiri tjedna prije anketiranja, eventualni ponuđeni posao mogle bi početi obavljati u sljedeća dva tjedna te osobe koje su pronašle posao na kojem će početi raditi u u sljedeća tri mjeseca.

Objavljivanje podataka: podaci o broju registriranih nezaposlenih osoba i registriranoj stopi nezaposlenosti objavljuju se u mjesečnoj dinamici u Priopćenju "Zaposleni prema djelatnostima" te u Statistici u nizu na mrežnim stranicama Državnog zavoda za statistiku. U Priopćenju "Aktivno stanovništvo u Republici Hrvatskoj" objavljuje se usporedba anketne i registrirane stope nezaposlenosti u tromjesečnoj dinamici. Istodobno, administrativne podatke o nezaposlenosti objavljuje i Hrvatski zavod za zapošljavanje na nižim teritorijalnim razinama, dok su podaci Ankete o radnoj snazi raspoloživi prema razinama klasifikacije HR_NUTS 2021. – HR NUTS 2.

Podaci pokazuju da je stopa nezaposlenosti, prema podacima iz administrativnih izvora, veća u odnosu na pokazatelj izračunan prema podacima Ankete o radnoj snazi. S jedne strane, to je posljedica ekonomskih aktivnosti onih kategorija stanovništva koje su prema formalnom statusu nezaposlene ili neaktivne, a s druge strane, u podacima o nezaposlenima prema administrativnim izvorima zastupljen je uz stvarno nezaposlene osobe i velik udio osoba koje prema odrednicama Ankete o radnoj snazi nisu nezaposlene, ali preko tog statusa ostvaruju neka socijalna ili materijalna prava.

Upotrijebljene klasifikacije

- Nacionalna klasifikacija djelatnosti 2007., usporediva s međunarodnom klasifikacijom djelatnosti NACE 2007. Rev. 2, upotrijebljena je pri šifriranju obilježja djelatnosti.
- Nacionalna klasifikacija zanimanja 2010. – NKZ 10., usporediva s međunarodnom klasifikacijom zanimanja ISCO-08, upotrijebljena je pri šifriranju obilježja zanimanja.

Obuhvat i usporedivost

Kao okvir za izbor uzorka od 1996. do 1999. poslužili su podaci iz Popisa stanovništva, kućanstava i stanova u Republici Hrvatskoj 1991. godine. U tom razdoblju hrvatska područja izravno zahvaćena ratom nije bilo moguće uključiti u okvir za izbor jedinica uzorka.

U 2000. i 2001. bio je primijenjen okvir za uzorak temeljen na bazi podataka Hrvatske elektroprivrede koja sadržava adrese svih kućanstava s područja Republike Hrvatske. Time se uzorak i podaci koji proizlaze iz Ankete o radnoj snazi, počevši od 2000., odnose na cijelu Republiku Hrvatsku.

Od početka 2002. u provedbi Ankete o radnoj snazi primjenjuje se okvir za uzorak temeljen na podacima iz Popisa stanovništva, kućanstava i stanova u Republici Hrvatskoj 2001. godine, a od početka 2014. novi okvir za uzorak koji se temelji na podacima iz Popisa stanovništva, kućanstava i stanova u Republici Hrvatskoj 2011. godine.

Prema metodologiji Ankete o radnoj snazi ne obuhvaća se institucionalno stanovništvo (domovi, samostani, bolnice za trajni smještaj osoba i sl.).

Revizija podataka

Kako bi se postigla konzistentnost i usporedivost između podataka za 2014. nadalje s već objavljenim podacima za prijašnje godine, na podacima od 2007. do 2013. provedena je revizija utežavanja, odnosno podaci su uteženi prema rezultatima Popisa stanovništva, kućanstava i stanova u Republici Hrvatskoj 2011. godine metodom kalibracije. Podaci su objavljeni u Priopćenju "Aktivno stanovništvo u Republici Hrvatskoj, 2007. – 2013." od 23. prosinca 2014.

Zbog dostupnosti novih i ažurnijih procjena ukupnog broja stanovnika Republike Hrvatske, podaci iz Ankete o radnoj snazi od četvrtog tromjesečja 2015. do četvrtog tromjesečja 2016. revidirani su kako bi bili usklađeni s demografskim podacima Republike Hrvatske. Podaci su objavljeni u Priopćenju od 11. travnja 2017., a podaci za preostala tri tromjesečja 2015. dostupni su u Statistici u nizu.

Nacrt uzorka

Anketa o radnoj snazi provedena je na slučajnom uzorku privatnih kućanstava. Od 1996. do 2006. uzorak za Anketu o radnoj snazi bio je posebno definiran za svako provedbeno razdoblje, tj. nije bilo ponovljenog anketiranja odnosno panelnog dijela uzorka. Od 2007. uvedena je panelna komponenta u nacrt uzorka te se kućanstva ponovljeno anketiraju četiri puta. No od početka 2014. prekinuto je ponovljeno anketiranje dotad izabranih kućanstava zbog promjena u metodologiji obrade i provedbe Ankete o radnoj snazi. S obzirom na to da je kao novi okvir za izbor uzorka korišten Popis stanovništva, kućanstava i stanova u Republici Hrvatskoj 2011. godine, sva kućanstva u prvom tromjesečju 2014. izabrana su prvi put, ali dinamika anketiranja ostala je ista.

Od 2014. utvrđen je novi nacrt uzorka. Uzorak se sastoji od četiri nezavisno odabrana poduzorka, rotacijske grupe (panela). Nacrt uzorka jest dvoetafni stratificirani. Okvir za izbor uzorka je stratificiran u sedam stratuma prema razinama klasifikacije HR_NUTS 2021. – HR NUTS 2 te u njihovoj dodatnoj podjeli na urbani i ruralni dio. Slučajni uzorak nastanjenih stanova izabran je u dvije etape, a upotrijebljeni nacrt uzorka jest dvoetafno uzorkovanje grupa. Prije izbora uzorka formirani su tzv. segmenti. Segmenti su teritorijalne jedinice nastale grupiranjem jednoga ili nekoliko susjednih popisnih krugova, a popisni krugovi jesu teritorijalne jedinice formirane za potrebe Popisa stanovništva, kućanstava i stanova u Republici Hrvatskoj 2011. godine.

U prvoj etapi iz svakog stratuma izabran je slučajni uzorak segmenata, a u drugoj etapi slučajni uzorak stanova nastanjenih privatnim kućanstvima u izabranim segmentima.

Od početka 2021. veličina uzorka postupno se povećava dodavanjem 325 novih kućanstava u svakom panelu odnosno dijelu uzorka koji se anketira prvi put, a predviđeno povećanje trajat će godinu i pol.

Prosječno se u jednom tromjesečju u uzorak izabere 7 849 stanova. Anketirali su se svi članovi privatnih kućanstava koji su u tim stanovima stalno živjeli i prihvatili su sudjelovanje u Anketi o radnoj snazi. U 2021. su u 16 066 kućanstava bile anketirane 34 362 osobe u dobi od 15 i više godina.

Utežavanje

Postupak utežavanja provodi se radi izračuna procjena za cijelu populaciju kućanstava. Tim postupkom kompenzira se utjecaj nacrtu i veličine uzorka te utjecaj neodgovora kućanstava na Anketu o radnoj snazi.

Od početka 2014. utvrđen je novi proces utežavanja prikupljenih podataka. U prvoj fazi utežavanja izračunane su težine izbora jedinica u uzorak iz obje etape uzorkovanja (segmenti i stanovi), a u drugoj fazi težine zbog prilagodbe neodgovoru jedinica iz uzorka. U posljednjoj fazi utežavanja konačne težine iz prve dvije faze kalibrirane su na procjene distribucija stanovništva prema dobnim skupinama, spolu i NKPS-u prema Popisu stanovništva, kućanstava i stanova u Republici Hrvatskoj 2011. godine, koji je ažuriran podacima o živorođenim i umrlim osobama te migracijama stanovništva u Republici Hrvatskoj.

Kalibracija je proces reutežavanja radi uravnoteženja procjena stanovništva prema dobnim skupinama, spolu i razinama klasifikacije HR_NUTS 2021. – HR NUTS 2 iz Ankete o radnoj snazi tako da te procjene na anketnim podacima točno odgovaraju totalima cijele populacije, dakle distribuciji stanovništva Republike Hrvatske prema dobnim skupinama, spolu i NKPS-u iz Popisa stanovništva, kućanstava i stanova u Republici Hrvatskoj 2011. godine.

Stopa neodgovora za 2021. iznosila je 42,6%, a stopa odbijanja 21,7%.

Kratice

COVID-19	bolest prouzročena koronavirusom
EU	Europska unija
Eurostat	Statistički ured Europske unije
EZ	Europska zajednica
NACE	Statistička klasifikacija ekonomskih djelatnosti u Europskoj zajednici
NN	Narodne novine
NKD 2007.	Nacionalna klasifikacija djelatnosti, verzija 2007.
HR NUTS 2021.	Nacionalna klasifikacija statističkih regija 2021.
HR NUTS 2	statističke regije 2. razine
NKZ 10.	Nacionalna klasifikacija zanimanja, verzija 2010.
tis.	tisuća

Znakovi

-	nema pojave
.	podatak je različit od nule, ali se ne objavljuje jer je procjena vrlo neprecizna
(())	neprecizna procjena
()	manje precizna procjena

Objavljuje Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske, Zagreb, Ilica 3, p. p. 80.

Telefon: (+385 1) 48 06 111

Novinarski upiti: press@dzs.hr

Odgovorne osobe:

Dubravka Rogić-Hadžalić, načelnica Sektora demografskih i društvenih statistika
Lidija Brković, glavna ravnateljica

Priredile:

Branka Špoljarić, Marina Munitić, Anita Pavlović, Marija Mišir, Ivana Levačić, Lidija Gligorova i Sandra Truntić

MOLIMO KORISNIKE DA PRI KORIŠTENJU PODATAKA NAVEDU IZVOR.

Služba za odnose s korisnicima i zaštitu podataka

Informacije i korisnički zahtjevi
Telefon: (+385 1) 48 06 138, 48 06 154
Elektronička pošta: stat.info@dzs.hr

Pretplata publikacija
Telefon: (+385 1) 48 06 115
Elektronička pošta: prodaja@dzs.hr